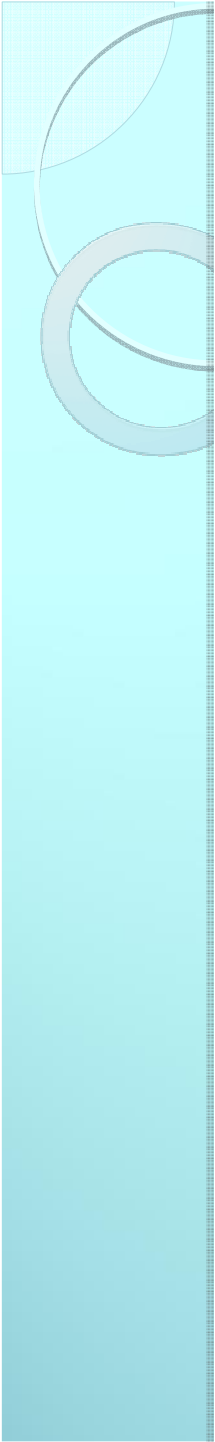

Powiązania norm ISO z Krajowymi Ramami Interoperacyjności i kontrolą zarządczą

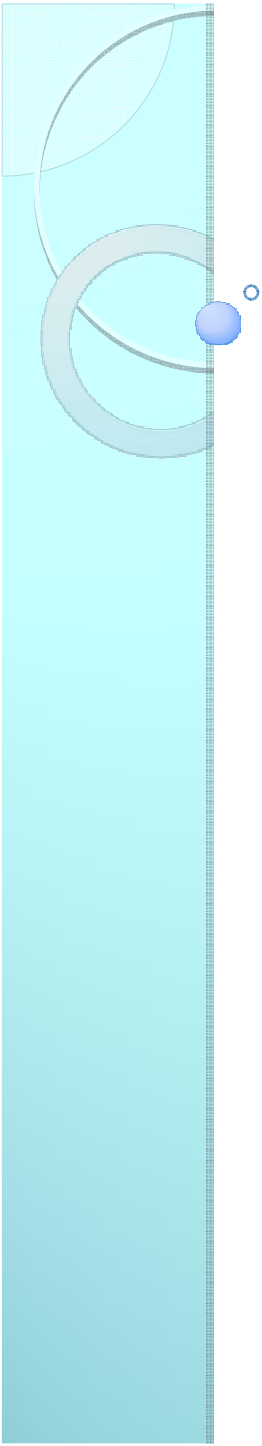
Punkt widzenia audytora i kierownika jednostki

Agnieszka Boboli
Ministerstwo Finansów 22.05.2013 r.

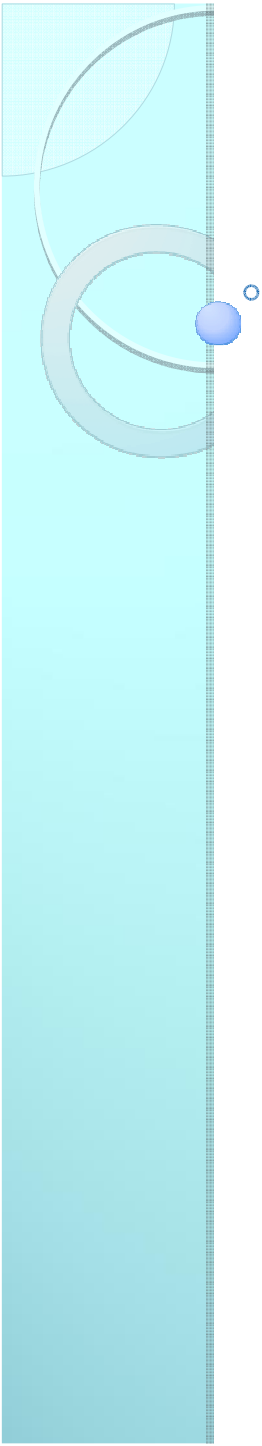
Agenda

- **Rola kierownika jednostki.**
- **Cele kontroli zarządczej.**
- **Sposób funkcjonowania kontroli zarządczej.**
- **Rola audytora wewnętrznego.**
- **Wybrane aspekty bezpieczeństwa informacji.**
- **Audyt bezpieczeństwa informacji.**

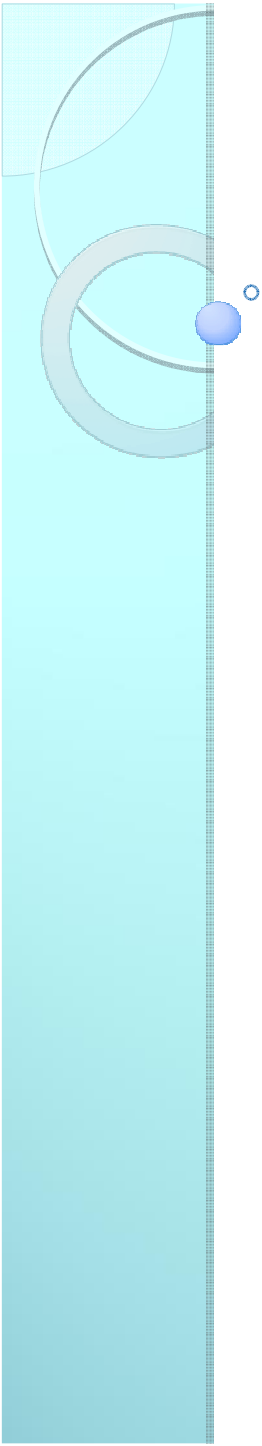
Rola kierownika jednostki

- Kierownik jednostki sektora finansów publicznych, jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki, co określa artykuł 53 ustawy o finansach publicznych.
- Pod pojęciem gospodarki finansowej rozumie się także całokształt działań podejmowanych w jednostce sektora finansów publicznych (pobieranie należności, dokonywanie wydatków, zaciąganie zobowiązań, wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej, udzielanie zamówień publicznych, organizowanie i kierowanie pracą jednostki).

Cele kontroli zarządczej

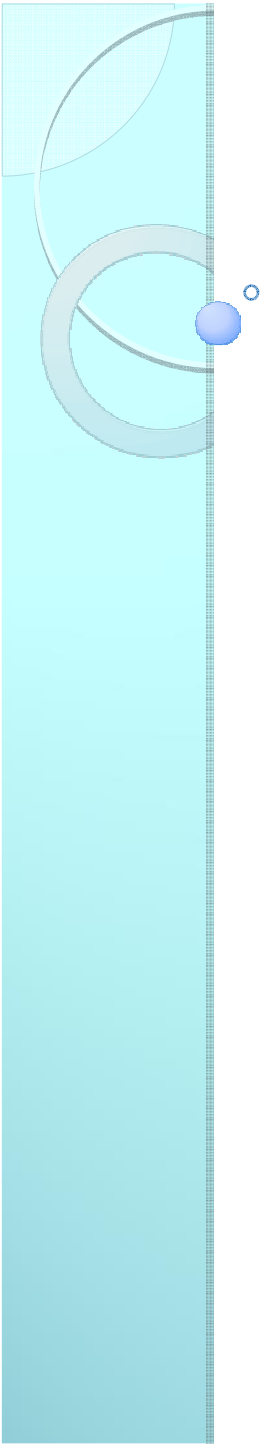
- **Kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.**
- **Kontrola zarządcza obejmuje formułowanie celów i zadań jednostki, a następnie sprawdzanie ich realizacji.**

Cele kontroli zarządczej

Zadaniem kontroli zarządczej wskazanym w ustawie o finansach publicznych (art. 68 ust.2) jest zapewnianie:

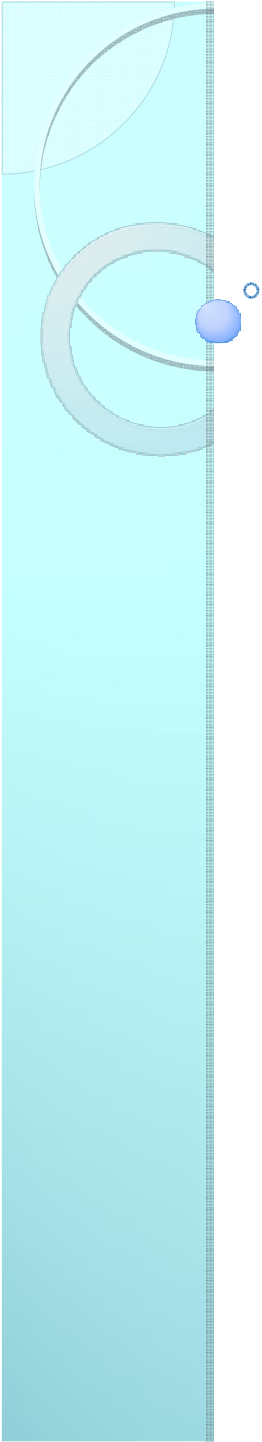
- **zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,**
- **skuteczności i efektywności,**
- **wiarygodności sprawozdań,**
- **ochrony zasobów,**
- **przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,**
- **efektywności i skuteczności przepływu informacji,**
- **zarządzania ryzykiem.**

Sposób funkcjonowania kontroli zarządczej

Każda jednostka sektora finansów publicznych powinna posiadać sprawny, prosty i zarazem efektywny system kontroli zarządczej. Obowiązek ten wynika z powszechnie przyjętych standardów kontroli w systemie finansów publicznych. System kontroli zarządczej w każdej z jednostek sektora finansów publicznych będzie unikatowy, bowiem każda z grup jednostek sektora finansów publicznych realizuje odmienne rodzaje zadań, wyznaczone najczęściej przez normy prawne.

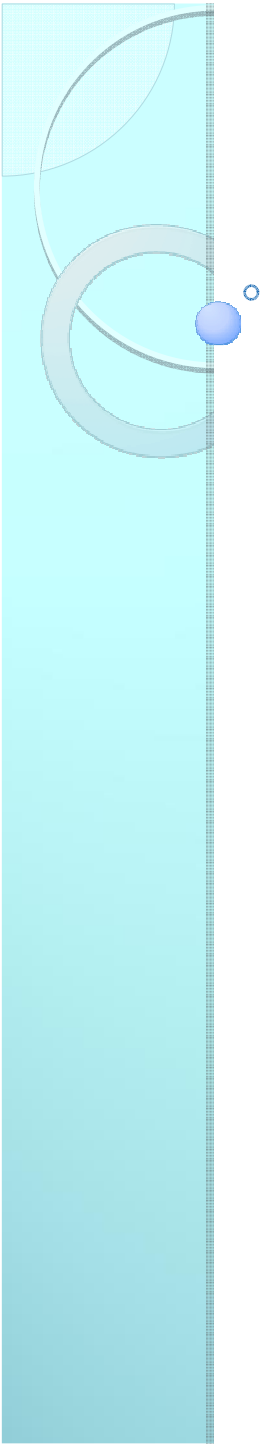
W związku z tym, że działalność każdej z jednostek sektora finansów publicznych będzie miała charakterystyczny (indywidualny) układ procesów związanych z realizacją jej celów, każda z tych jednostek będzie charakteryzowała się swoistym systemem kontroli zarządczej.

Sposób funkcjonowania kontroli zarządczej

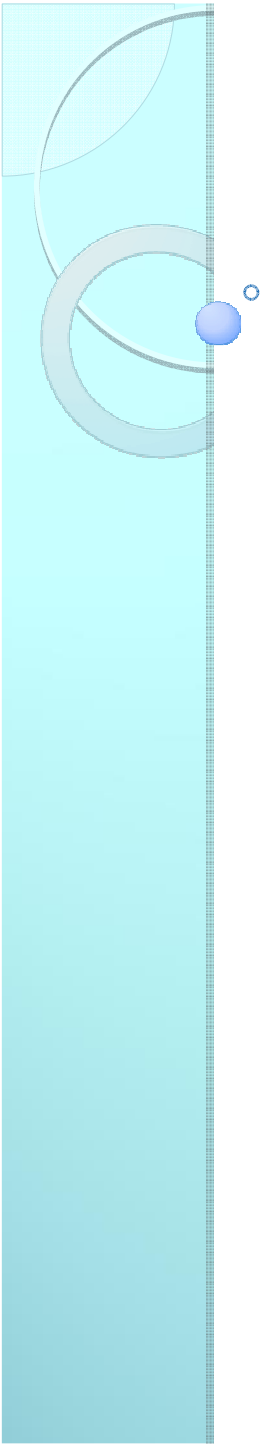
Ustawa nakłada na kierowników jednostek sektora finansów publicznych - ogólnie określony – obowiązek zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej (art. 69), przy czym ustawodawca nie wskazuje ogólnie form i sposobów jej zorganizowania.

Przepisy dają daleko idącą autonomię w korzystaniu z różnych środków zapewniania właściwej kontroli zarządczej.

Sposób funkcjonowania kontroli zarządczej

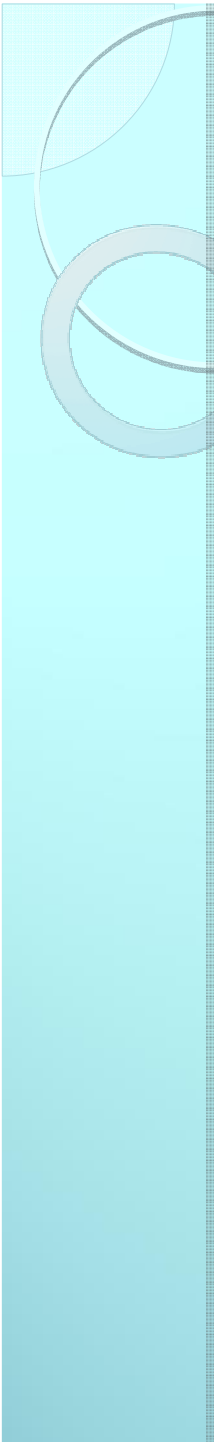
Narzędziem pomocniczym dla kierownika jednostki sektora finansów publicznych są – wydane przez Ministra Finansów – standardy kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych.

Odpowiedzialność za funkcjonowanie kontroli zarządczej

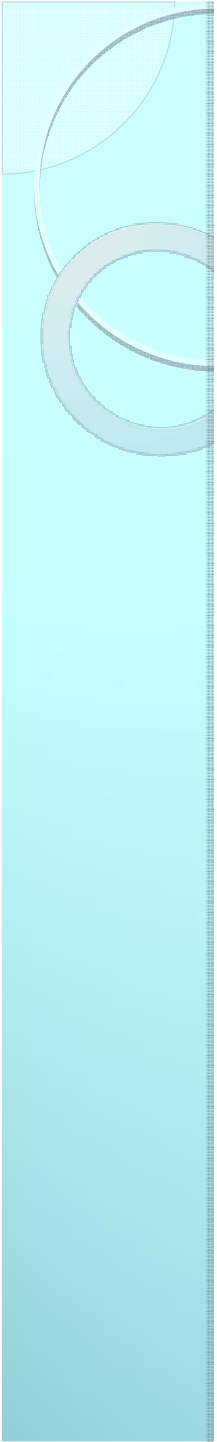
Ustawa (art. 69 ust. 1) wskazuje podmioty odpowiedzialne za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, są to:

- **minister w kierowanych przez niego działach administracji rządowej;**
- **wójt, burmistrz, prezydent miasta, przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego;**
- **kierownik jednostki.**

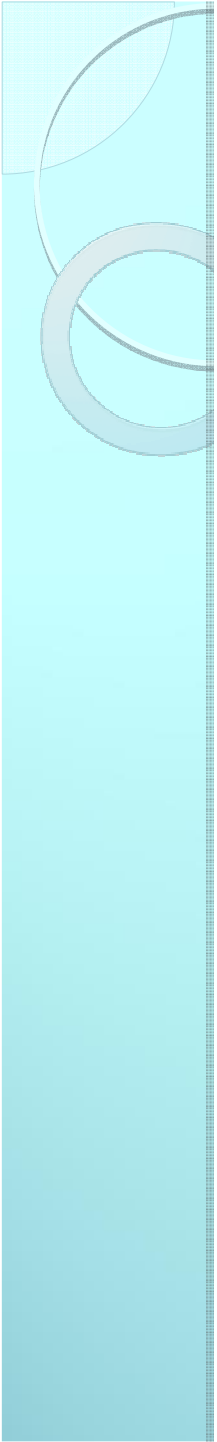
Sposób funkcjonowania kontroli zarządczej

- **Efektywne funkcjonowanie kontroli zarządczej wymaga aktywnego działania ze strony kierownika jednostki i wszystkich osób na stanowiskach kierowniczych, które mają udział w zarządzaniu jednostką.**
- **Kontrola zarządcza nie może zostać przypisana lub ograniczona do jednej jednostki, jako grupa jej wyłącznych obowiązków.**
- **Istotną rolę w systemie kontroli zarządczej odgrywa audyt wewnętrzny. Ocena systemu kontroli zarządczej, a także czynności doradcze wykonywane przez audyt wewnętrzny mają wspierać kierownika jednostki w realizacji celów i zadań jednostki.**

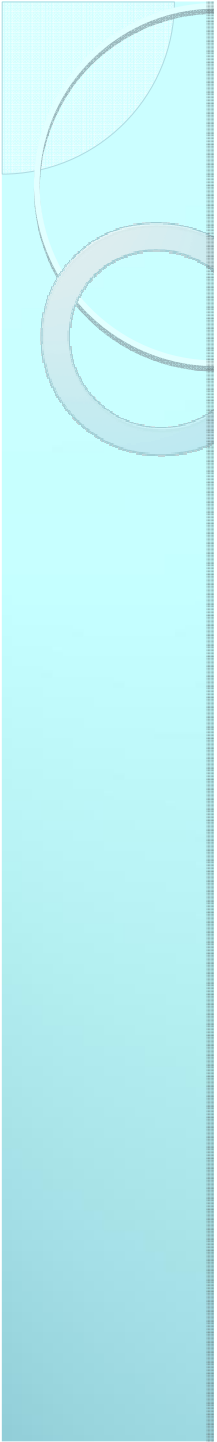
Rola audytora wewnętrznego

- **Audytor wewnętrzny powinien stanowić dla kierownika jednostki źródło obiektywnej i profesjonalnej oceny systemu kontroli zarządczej.**
- **Poprzez przeprowadzanie zadań audytowych i czynności doradczych audytor wskazuje słabości w funkcjonowaniu jednostki (jeżeli takie występują) oraz proponuje usprawnienia**
- **Słabości nie zawsze należy rozumieć jako nieprawidłowości czy stan niezgodności z prawem – mogą to być również obszary, w których działalność może być prowadzona efektywniej czy skuteczniej.**

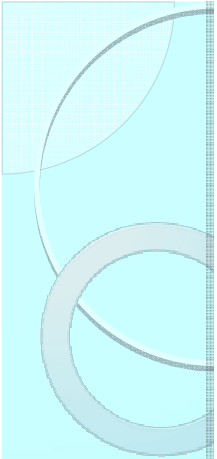
Rola audytora wewnętrznego

- **Audytor nie może przejmować odpowiedzialności za zarządzanie w jednostce , bowiem to rola i zadanie kierownika jednostki.**
- **Decyzje co do tego, czy należy wdrażać wydane przez audytora rekomendacje zawsze winien podjąć kierownik komórki organizacyjnej lub jednostki).**
- **Audytor nie ponosi odpowiedzialności za wdrożenie wydanych rekomendacji.**

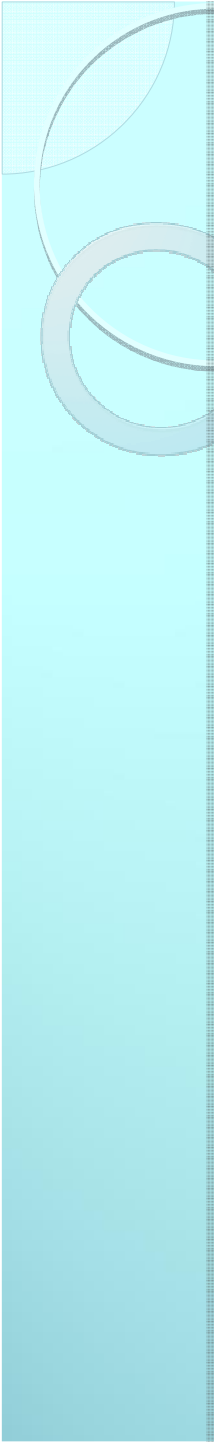
Współpraca kierownika jednostki z audytorem wewnętrznym

- **Kierownik jednostki odpowiada za stworzenie takich warunków, w których audytor wewnętrzny wie i rozumie, jakie są priorytety jednostki oraz ma dostęp do wszystkich istotnych z punktu widzenia prowadzonej działalności informacji.**
- **Niezmiernie ważny jest bezpośredni kontakt audytora z kierownikiem jednostki, regularna i szczerza komunikacja, a także wzajemne zaufanie.**

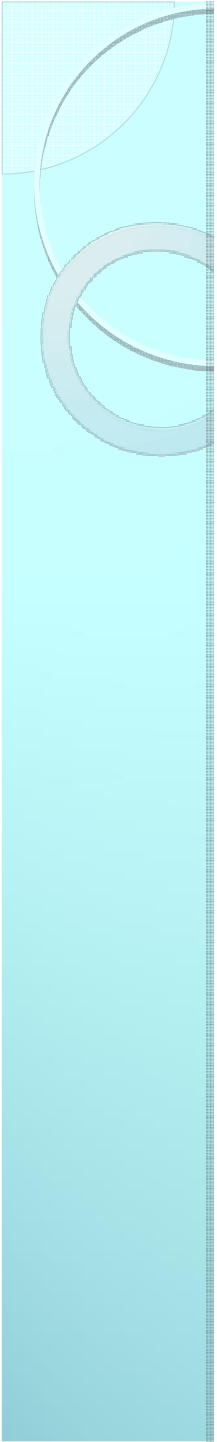
ISO 22301:2012

- **Przywództwo** – odpowiednie osoby z kierownictwa wyższego szczebla powinny wykazać swoje zaangażowanie w SZCD.
- **Zaangażowanie kierownictwa** – ustanowienie polityk i celów zgodnych ze strategicznymi kierunkami organizacji, integracja z procesami biznesowymi, dostępność zasobów, komunikowanie istotności, zapewnianie osiągnięcia celów systemu, nadzorowanie i wspieranie, promowanie doskonalenia, wspieranie działania pozostałych osób).

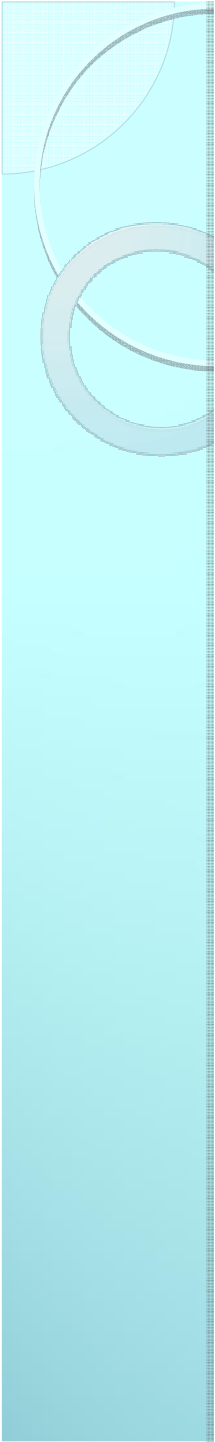
ISO 22301:2012 Przywództwo

- **Zadania, odpowiedzialność i uprawnienia w organizacji.**
- **Polityka – odpowiednia do celów organizacji, wprowadza ramowe zasady dla osiągnięcia celów ciągłości działania, obejmuje zaangażowanie w stosowanie wymogów i ciągłe doskonalenie, udokumentowana, dostępna, zakomunikowana, przeglądana).**

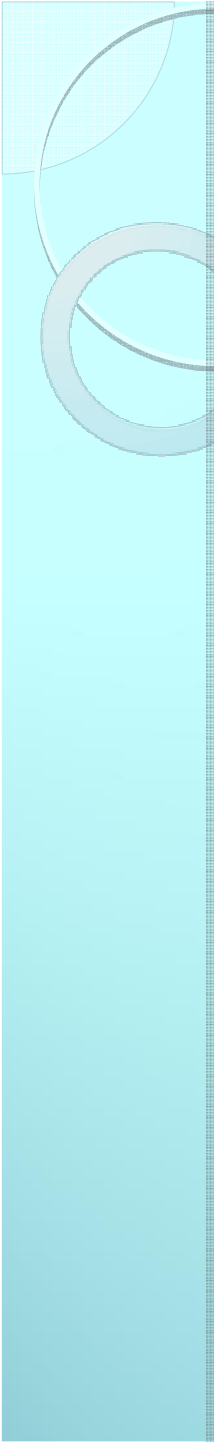
Administrator danych osobowych

- **Organ, jednostkę organizacyjną, podmiot lub osobę decydujące (samodzielnie) o celach i środkach przetwarzania danych osobowych (art. 7 pkt 4 uodo). Jest to podmiot praw i obowiązków, który sprawuje władztwo nad przetwarzaniem danych osobowych przez zaciąganie zobowiązań i rozporządzanie prawami.**

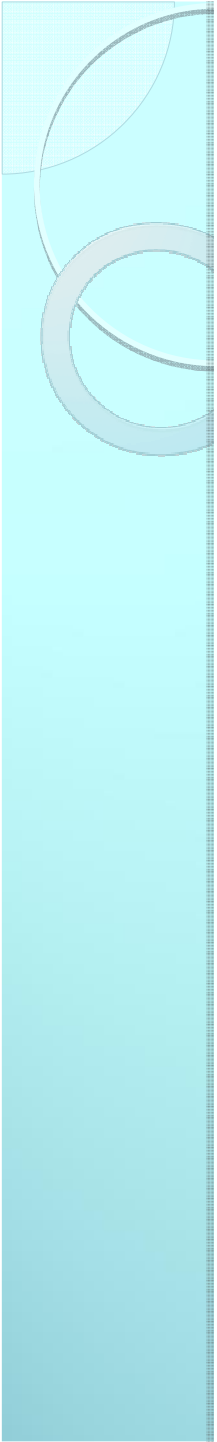
Obowiązki administratora danych osobowych

- **Zabezpieczenie przetwarzanych danych osobowych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym oraz zabranieniem przez osobę nieuprawnioną.**
- **Przetwarzanie danych zgodnie z wymogami ustawy.**
- **Chronienia danych przed zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.**

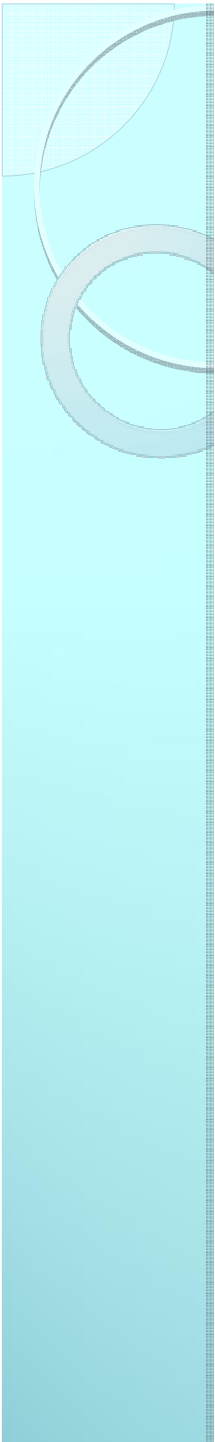
Zadania administratora danych osobowych

- **Opracowanie dokumentacji.**
- **Monitorowanie czynności wykonywanych na zbiorze danych.**
- **Zapewnienie technicznych środków bezpieczeństwa.**
- **Obowiązek opracowania Polityki Bezpieczeństwa Danych Osobowych.**
- **Obowiązek opracowania Instrukcji Zarządzania Systemem Informatycznym.**

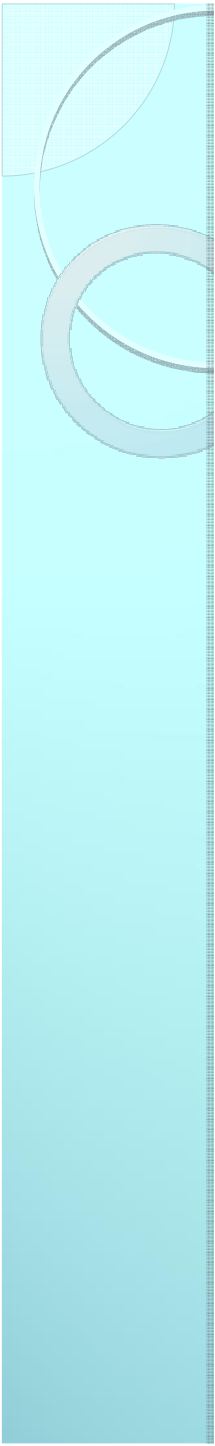
Administrator bezpieczeństwa informacji

- **Wyznaczenie Administratora Bezpieczeństwa Informacji (ABI)** jest jednym z obowiązków administratora danych, wynikającym z art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, służącym właściwemu zabezpieczeniu danych. Administrator danych powinien dołożyć szczególnej staranności, aby wybrana osoba dawała rękojmię prawidłowego wykonywania obowiązków w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem zasad zabezpieczenia danych osobowych.

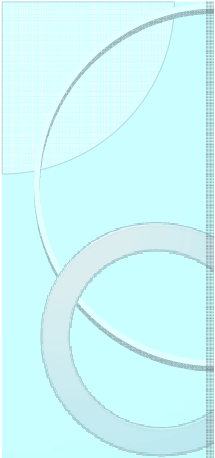
Audyt bezpieczeństwa informacji oparty na wytycznych normy ISO 27001

- **Polityka bezpieczeństwa.**
- **Organizacja bezpieczeństwa informacji.**
- **Zarządzanie aktywami.**
- **Bezpieczeństwo zasobów ludzkich.**
- **Bezpieczeństwo fizyczne i środowiskowe.**
- **Zarządzanie systemami i sieciami.**
- **Kontrola dostępu.**
- **Pozyskiwanie, rozwój i utrzymanie systemów informacyjnych.**
- **Zarządzanie incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji.**
- **Zarządzanie ciągłością działania.**

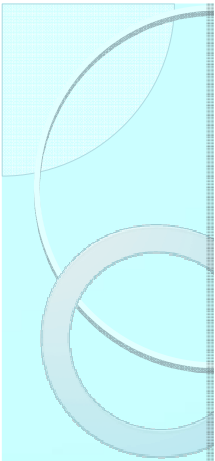
Rozporządzenie w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych

- § 20 ust. 2 pkt 14 obowiązek zapewnienia okresowego audytu wewnętrznego w zakresie bezpieczeństwa informacji, nie rzadziej niż raz na rok.
- Ustawodawca nie określił sposobu, trybu, rodzaju audytu, ani też osób czy komórek organizacyjnych, którym należałoby powierzyć prowadzenie ww. audytu.
- **Decyzja dotycząca powierzenia prowadzenia audytu bezpieczeństwa informacji spoczywa na kierownictwie podmiotu.**

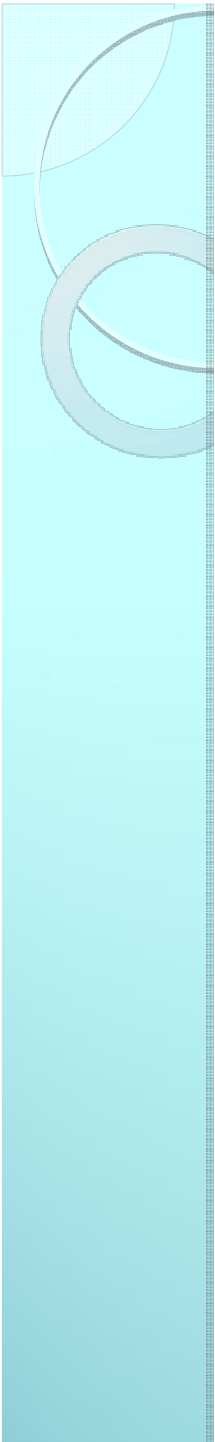
Realizacja obowiązku zapewnienia okresowego audytu wewnętrznego w zakresie bezpieczeństwa informacji

- **System zarządzania bezpieczeństwem informacji opracowany na podstawie Polskiej Normy PN-ISO/IEC 27001 - wymagania określone w § 20 ust. 1 i 2 *rozporządzenia* uznaje się za spełnione.**
- **Pozostałe przypadki – decyzja kierownika jednostki.**

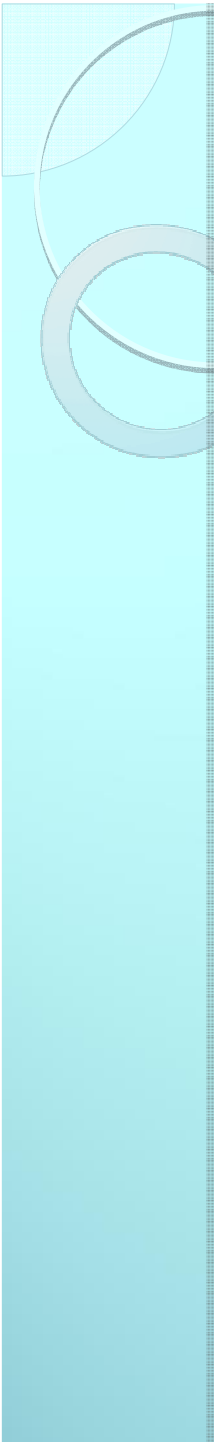
Kryteria wyboru komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za audyt bezpieczeństwa informacji

- **Kwalifikacje.**
- **Doświadczenie.**
- **Znajomość metodyk audytu w zakresie bezpieczeństwa informacji.**
- **Niezależność.**

Prowadzenia audytu bezpieczeństwa informacji przez komórkę audytu wewnętrznego

- **Formalne przypisanie zadania** (uzupełnienie karty audytu oraz innych dokumentów wewnętrznych określających cel, zakres i uprawnienia audytu wewnętrznego w jednostce, o zapisy jednoznacznie wskazujące komórkę audytu jako odpowiedzialną za realizację tego zadania).
- **Zadanie zapewniające – umieszczenie zadania w planie audytu, przygotowanie programu zadania audytowego, sprawozdanie.**

Dziękuję za uwagę

Agnieszka Boboli

agnieszka.boboli@mac.gov.pl

Tel. 602767604